

- nistrationem conferres, numne^(a) in summo otio versabare? cum et nunc quoque in vacantem pastore provinciam accitus, quando nulum facinus preclarum nisi te conscio atque auctore fieri usquam potest, pacata tranquillaque servas omnia, num tuo iudicio otiosus
- 5 es? plane vir bonus et sapiens vero tunc otio perfruitur^(b) optimumque laboris sui capit fructum, cum id agit quo prodesse plurimis possit, atque ita cum nunquam vacet, semper in otio est. sed et nos quoque, licet imparibus studiis, tamen nonnichil agimus, cum sedemus in schola, cum in penetralibus tectorum claudimur,
- 10 cum docemus, cum discimus dignumve aliquid de ratione, natura aut moribus, motu mentis agitamur. sed o quantum, Deus bone, nostrum hoc sive negotium sive otium dicamus, quod nemini quanvis pessimo interdici potest, ab vestro distat^(c), quod non nisi magnis et claris viris permittitur! nos enim, cum aut ingenio
- 15 nostro quicquam intulimus aut multa sumus ex disciplinis memoria complexi, summum fecimus; vos, quasi ad communem hominum salutem terris dati, hoc agitis ut pace iustitiaque foveatur humanum genus. est tamen in utraque re, quemadmodum voluptas, ita et labor et studium, ut nemini ignavo aspirare illuc liceat: sed
- 20 impar effectus venit. cum enim diversis studiis vos publica munera, nosque propriam privatamque rem amplexi simus, agere vos plurimum saluberrimum^(d) constat, nos nonnichil, ac neutros inerti otio diffuere^(e). itaque, ut ad principium redeam orationis, in id spectare admonitionem fratris reor, ut, cum intelligeret quanto ego
- 25 te cultu quantoque tu me amore complexus sis, etsi neque me nunc eloquentie aut scribendi studiis datum sciret, neque te facile prestare aures litteris posse, nullam tamen causam dignam arbitraretur, que aut me tenere deberet ne scriberem, aut te^(f) ne litteras meas optares et legeres. quamobrem protinus effeci ut plenior hanc
- 30 epistolam, que preteritum purgaret errorem, ad te dimitterem: quod quidem et quandiu aberis sedulo faciam. nichil enim hactenus ne scriberem cause fuit, nisi quod propediem venturus dicereris. sed illud animadverto, quod ita tecum his litteris ago, quasi non

Si dirà ozioso adesso, che amministra il vacante patriarcato d'Aquila?

Certo l'uomo virtuoso e saggio è sempre in otio quando si adopera in pro del vantaggio universale; e nella stessa guisa gli studiosi sono anch'essi fattivì,

per quanto grande sia l'intervallo che separa il loro compito da quel che si confida agli uomini eccellenti.

Ad entrambi è comune la gioia e lo zelo del lavoro, pur essendo diverso l'effetto, come diversa è la misura, di ciò che compiono; quindi è vero che né gli uni né gli altri poltriscono nell'ozio.

Questo adunque voleva significare Pietro.

Perciò non ha tardato a scrivergli a lungo, come farà spesso durante la sua assenza.

Senonchè, grave errore sarebbe il

(a) B nun ne B3 nonne PM c. 107 B: «Numne per nonne ut legit 4° codex». P num ne (b) B tunc bono perfruitur (c) BP om. quod nemini-vestro distat (d) BP saluberrimum B3 plurimum rerum salubrium (e) BP defluere (f) BP om. te